

Verkenning van een mogelijke integratie van de ontwikkeling Mercon-Kloos met de toekomstige dijkversterking

Oplegnotitie voor het bestuurlijk overleg van
18 oktober 2018 09.00 – 10.30 uur,
Landvast Alblasserdam

Bespreekpunten bestuurlijk overleg

- Is er ter plekke van de omgeving "Mercon-Kloos" een opgaaft rond het doen van ingrepen aan de waterkering?
- Is deze eventuele opgaaft qua planning verenigbaar met de voorgenomen gebiedsontwikkeling "Mercon-Kloos"?
- Is er de bereidheid bij de partners om samen te werken aan een geïntegreerde gebiedsontwikkeling en stemt een ieder in met het formaliseren van deze samenwerking zoals geschetst onder bij vervolgstappen?

Inleiding

Tijdens het bestuurlijk overleg van 27 augustus 2018 is aan de hand van eerste verkenningen gesproken over de eventuele meerwaarde van integratie van de mogelijke toekomstige dijkversterkingsopgave en de voorgenomen transformatie van het bedrijventerrein "Mercon-Kloos". Onder verwijzing naar het verslag van de bijeenkomst van 27 augustus 2018, was de conclusie samengevat als volgt:

- Alle betrokkenen deelden het beeld dat integratie meerwaarde heeft;
- Een nadere verkenning van de praktische kant van integratie van beide opgaven (dijkversterking en gebiedsontwikkeling) is nodig alvorens een meer definitieve keus gemaakt kan worden omtrent al dan niet integreren;
- Bij deze nadere verkenning is het zaak om zicht te krijgen op:
 - o De te verwachten uitkomsten van de beoordeling van de kering ten einde zicht te krijgen op de toekomstige opgaaft;
 - o De mogelijkheden om het proces aangaande de eventuele dijkversterking zo in te richten dat deze in tijd verenigbaar is met de voorgenomen gebiedsontwikkeling;
 - o Mogelijkheden om de financiële consequenties op te vangen.

De afgelopen periode heeft een werkgroep met medewerkers van betrokken partijen gezocht naar antwoorden op voornoemde vragen, ten einde voeding te bieden voor dit bestuurlijk overleg en de te maken afweging ten aanzien van de eventuele integratie van beide processen. De bevindingen van de werkgroep zijn opgenomen in dit memo.

Noodzaak tot versterking van de kering

De nieuwe norm voor dit traject bedraagt 1/30.000. Formele Beoordeling van de betreffende kering heeft vooralsnog niet plaatsgevonden. Dit, in combinatie met de nieuwe hydraulische randvoorwaarden, maakt

dat er zeker een hoogteopgave¹ is en vrijwel zeker een stabiliteitstekort². Op basis van de afstand tot de norm is de dijkversterking midden-urgent te noemen.

Conclusie: het lijkt dus zeer aannemelijk dat – vooruitlopend op de formele beoordeling – een dijkversterkingsopgave aan de orde is.

Planning dijkversterking en gebiedsontwikkeling

Om de meerwaarde van integratie ook daadwerkelijk te kunnen verzilveren is het van belang dat planningen op elkaar aan gaan sluiten. Zoals tijdens het vorige overleg reeds aan de orde is gekomen, is de planning van de voorgenomen gebiedsontwikkeling in grote mate leidend.

Opties voor planning dijkversterking

Onderstaand is een aantal varianten weergegeven om te komen tot de eventueel benodigde dijkversterking.

1. Standaard procedure beoordeling en versterking gehele dijktraject:
Beoordeling dijktraject 16-2 in 2019;
Verkenning en planvorming vanaf 2025;
Realisatie dijkversterking vanaf 2030.
2. Versnelde procedure beoordeling Ws en versterking gedeelte Kinderdijk West :
Beoordeling dijktraject 16-2 in 2019;
Projectplanprocedure 2020/2021;
Contractfase 2021, realisatie 2022.
3. Versnelde procedure partiële beoordeling en versterking gedeelte Kinderdijk West;
Partiële beoordeling Kinderdijk West 2019;
Projectplanprocedure 2019/2021;
Contractfase 2021, realisatie 2022.
4. Versnelde en gecomprimeerde procedure beoordelen en versterken Kinderdijk West:
Grondonderzoek en veiligheidsanalyse 2019;
Projectplanprocedure 2019/2020 (inclusief Aanmeldingsnotitie m.e.r., Veiligheidsanalyse en Nota VKA)
Beoordeling dijktraject 16-2 door Ws in 2019
Contractfase 2020, realisatie 2021.

Planning gebiedsontwikkeling Whoonapart:

Project plan procedure november 2018 tot augustus 2019 (dit is de bestemmingsplan procedure)
Contractfase oktober 2018 tot medio 2019
Realisatie en oplevering medio 2019 tot eind april 2021

In de werkgroep is geconcludeerd dat de versnelde en gecomprimeerde procedure verenigbaar is met de planning van de voorgenomen gebiedsontwikkeling. Theoretisch zal qua planning en uitvoering het in twee

¹ Kruinhoogte: hoogtetekort is 100% zeker aan de hand van de berekening van het nieuwe ontwerp kruinhoogte versus de bestaande kruinhoogte (hoogtetekort circa 1 m).

² Binnenwaartse stabiliteit: expert judgement op basis van berekende profielen van vrije ruimte uit de huidige legger, afgezet tegen de het nieuwe ontwerpinstrumentarium voor primaire waterkeringen.

fasen gerealiseerd kunnen worden waarbij het “bebouwde deel” (lees parkeergarages) van de dijk binnen de gebiedsontwikkeling haar planning valt en het groene dijklichaam nu qua planning daarbuiten. Bij deze procedure wordt op het scherpst van de snede gewerkt. Hierbij is het ontwerpen van de dijkversterking en het beoordelen ervan ontkoppeld. Doel is om zo snel mogelijk de planvorming voor de dijkversterking in te kunnen gaan. Het beoordelen is dan louter een administratief proces om het dijkgedeelte aan te kunnen melden bij het HWBP, die daarop een beschikking af kan geven. Dit laatste vormt de basis voor prioritering en financiering.

De versnelde en gecomprimeerde procedure wijkt sterk af van de standaard procedure en bestuurlijk draagvlak is hierbij een randvoorwaarde.

Conclusie: in theorie zijn beide processen verenigbaar.

Mogelijkheden voor het opvangen van eventuele negatieve financiële consequenties

Op voorhand kan niet uitgesloten worden dat een integratie van beide processen, naast de eerder benoemde voordelen, ook negatieve financiële consequenties heeft. Primair wordt hierbij gedacht aan het vraagstuk rond eventuele voorfinanciering. In welke mate de voordelen opwegen tegen de (financiële) nadelen is met de huidige informatie niet te bezien.

Uitgaande van de versnelde en gecomprimeerde procedure, is de negatieve financiële impact wellicht zeer beperkt en komen middelen uit het HWBP tijdig beschikbaar. Een geïntegreerde businesscase welke bestaat uit onder meer een door partijen gedragen planuitwerking kan de voor- en nadelen zichtbaar maken.

Conclusie: een nadere uitwerking van het tot dusver ontwikkelde gedachtengoed is nodig om de voor- en nadelen concreet te benoemen en in geld uit te drukken. Pas dan kan met zekerheid worden geconcludeerd wat bij beide partijen de financiële consequenties zijn.

Vervolgstappen

De werkgroep meent mede op basis van vorenstaande dat in beginsel alle ingrediënten aanwezig zijn om een volgende stap te zetten. De werkgroep adviseert om de meerwaarde van integratie van processen te verankeren als een gezamenlijke ambitie van Gemeente Alblasterdam, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland en Whoonapart om deze meerwaarde te concretiseren. Via de hiertoe op te stellen overeenkomst kunnen vervolgens afspraken worden gemaakt omtrent een gezamenlijk uit te werken integraal ontwerp, inclusief een geïntegreerde businesscase. Daarbij horen ook afspraken over de inzet en middelen welke partijen voor deze processtap beschikbaar zullen stellen.